

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izdaja vsakega števila v polnini v vrednosti 24 K, pol leta 12 K in za četrt let 6 K. — Marošnja izredna izdaja 24 K. — Naročniki se pošiljajo na: Slovenski Gospodar, v Maribor. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Oddeji „Kotilnega hišnega društva“ dobivajo list brez posebnih naročil. — Posamezni list stane, za vsakega 4 vinarji 60 v. in 6 vinarjev 60 v. — Uredništvo: Korotška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišča: Korotška cesta št. 5, sprejema naročila, imenit in reklamacije. — Na naročila se plačujejo od založbe petdeset v. in od 1. 1. 1920. Za vsakega oglede primerne popusti. V oddelku „Mala znamenja“ stane beseda 50 v. — Imenit se sprejemajo do toka opoštnice. Reklamacije se pošiljajo proti.

O političnem pomenu novih strank.

Troimenemu narodu Slovencev, Hrvatov in Srbov so nudile volitve v ustavotvorno skupščino prvo priliko, da je zamogel po končnem osvobojenju razaziti glede uredbe skupne domovine svojo pravo voljo. Od onega dne, ko se je zrušila mogočna stavba avstro-ogrsko monarhije, pa do 28. novembra t. l. smo živeli v nedograjeni Jugoslaviji, ki je bila porajena v krilu revolucije. Nismo imeli ustave; naša domovina je bila nekako testo brez kvasa. Naši notranji sovražniki ob mejah, ki so škilili preko njih, so se tega dejstva zavedali in pravili: saj se ni gotovo, da bo ostalo pri tem. Računali so pač vedno na našo needinost.

Toda 28. novembra je pokazal, da je narod razumel veliko misel narodnega ujedinjenja. Prvič so stopili možje in mladeniči pred volilne škrinje z namenom, da pomagajo z oddanjem glasov pri ureditvi skupne domovine. Ni bil lahek ta posel! Bilo je potrebno razmišljanje in razmotrivanje, predno se je odločil manj izobraženi volilec, kateri stranki bo oddal svoj glas. Ze izza stare Avstrije so bile znane našim kmetiskim voilcem stare stranke, ki so v tedanjih volilnih borbah tekmovali med seboj. Niso pa bili jasni vsakomur programi novih strank, vstopivši v zadnjo volilno borbo.

Ena teh novih strank, ki je povzročila kmetijski razdor, je Samostojna kmetijska stranka. Ustanovili so jo ljudje različnega prepričanja, katerim je bil blagor lastnih oseb višji nego interesi kmetijstva. Revolucijonarna doba po preobratu je bila primerna za ustanovitev nove stranke; pohlep po vodilnih mestih v njej istotako. Zato se ni čuditi, da je ta stranka, ki si je priborila 9 poslancev z kričecim nastopom v volilni borbi, lahko beležila to kot prvi uspeh.

Ni imela pokazati stvarnega dela na polju izobrazbe, združništva, ni zamogla klicati volilecem v spomin zasluge, katerih ni nikoli imela za kmetijski stan, in vendar je dobila 9 poslancev. — Toda ob tej priliki se naj spomnijo vsi, ki verujejo slepo v zmogovitost „samostojne“ ideje, besed izkušenega in učnega voditelja srbskih radikalcev, Stojana Protiča, ki pravi: „V sedanjih volitvah so se vsilile nove stranke prav znatno v politično ospredje. Temu ne pripisujemo velike važnosti, ker sem prepričan, da bodo sčasoma izginile iz političnega površja kot me-

rodajne činteljice. Le stare stranke, ki se lahko nanašajo s časom primernimi programi, bodo imele bodočnost.“ Protič je torej mnenja, da bodo stranke, ki so se rodile v burnih dnevih po polomu, zopet postale neznatne, čim pride v nedoglednem času do novih volitev.

Druga stranka, ki se je pojavila v volilni borbi kot „novinka“, je narodno-socialistična. O tej stranki veliko govoriti ne kaže, ker je stranka uradnikov in narodno mislečih delavcev, in torej ne pride za kmeta v poštev. Vodila je pošten političen volilni boj, kar ji je prineslo mnogo zaupanja od strani meščanov-nedemokratov.

Radikalec Protič, star politik, ni prorokoval, temveč je izrekel resnico; narod bo izpregledal po dveh, treh letih vse delovanje volilnej teh novih strank in bo zavrgel novotarijo, ki je cepila v usodnih dnevih prepotrebno slogo.

Misli zavednega mladeniča.

Ni moj poklic pisanje člankov; moje okorne roke so vajene vil, grabelj, koša pluga, brane itd. Kljub temu, da oskrbujem poleg drugih opravkov osmero glav goveje živine, imam še toliko časa, da preberem zvesto vsako številko „Slov. Gospodarja“, ki sem ga med vojsko dobival tudi na fronti. Pa si še izposojujem „Slovenca“, „Večerni list“, „Stražo“ itd. To omenjam v spodbudo kmetiskim fantom-vrstnikom, da bi tudi radi brali dobre časopise, časa za to se dobi, česse le hoče. Pri branju poročil o izidu volitev sem se čudil, da se je dalo toliko število kmetiskih volilecev zapeljati v nasprotni tabor brezvestnih in brezvestnih liberalcev, naj se že imenujejo samostojni, ali narodno-socialisti ali demokrati ali pa razne baže socialisti in komunisti. Krivdo tem čudnim razmeram pripisujem premali izobrazbi našega ljudstva, vsled katere ga razni krivi preroki z lahkoto spravljajo v nasprotni tabor. Ne soglašam z onimi, ki mislijo, da so to samo posledice vojske, ki sem jo sam od njenega začetka skušal z vsemi njenimi grozotami, nazadnje z neznosnim ujetništvom na Italijanskem od novembra 1918 do marca 1920. Tudi ne morejo biti temu vzrok samo obupne draginjske razme-

re, ki jih moramo trpeti tudi volileci Kmetijske zveze, ki nas je še vendar naivneč. Če je pa kdo kriv draginje, tedaj so to liberalci — izvozničarji, ki so imeli in še imajo ogromno večino v ministrskem svetu, in pa socialisti s komunisti vred, ki hujškajo delavstvo k brezplodnim štrajkom, kateri delavcem nič ne koristijo, pač pa si njihovi voditelji polnijo svoje globoke žepe.

Povdarjam še enkrat: veliko krivdo temu neugodnemu izidu volitev je pomanjkanje izobrazbe pri našem dobremu ljudstvu, ki v srečo nikakor ni liberalno-brezvestno, temveč splošno globokega vernega krščanskega prepričanja.

K pisanju teh vrstic me je spodbudilo branje „Murske Straže“ št. 49 od dne 3. decembra t. l. Tudi ta list je zelo zanimiv in zelo poučen. Zdeli bi pa, da „Slov. Gospodar“ ponatisne članek „Danci — vzor malim narodom“, ki je zelo poučen za naše slovenske razmere. O tem predmetu še morda drugokrat kaj več.

Da bi se izobrazevalne razmere med našim narodom izboljšale ter bi ne mogli več razni krivi preroki na kriva pota spravljati našega dobrega slovenskega ljudstva, je neobhodno potrebno, da se v vsaki občini ustanovi pododbor Kmetijske zveze, kar bi se naj tudi poročalo v Slov. Gospodarju. Pododbor naj bi skrbel, da pride v vsako hišo „Slov. Gospodar“, kjer mogoče tudi „Straža“, tu in tam tudi „Večerni list“. Pododbor naj bi pošiljal upravnistvu „Slov. Gospodarja“ naslove onih hiš ozir strank, ki bi lahko imele list naročen, pa ga še nimajo. Upravnistvo „Slov. Gospodarja“ pa bi naj ustanovilo sklad prostovoljnih darov. Na račun tega sklada bi se posameznim strankam pošiljal „Slov. Gospodar“ nekaj časa brezplačno. Ko se ga kateri bralec navadi, ga ne mara več opustiti, pa si ga sam rad naroči. Mislim, da ni na Slov. Stajerskem hiše, kjer bi ne zmogli tozadevne malenkostne naročnine, če ne celoletne, pa vsaj polletne.

Toraj mladenči in dekleta, ustanovljajte pododbore Kmetijske zveze v vsaki občini. Ti naj skrbijo za razširjanje našega časopisa. Izid prihodnjih volitev bo čisto drugačen!

Na noge za staro pravdo slovenskega ljudstva!

Pristaši! Sirite naše liste!

LISTEK.

Izvanredni slučaj smrti.

(Po zapiskih bivšega ruskega vjetnika priobčil Janus Golec.)

Slovenski kmet, ki je bival od leta 1914 do leta 1920 v ruskem vjetništvu, je poslal uredništvu „Slov. Gospodarja“ zapiske doživljanja iz za žalostne dobe ruskega vjetništva. Ker so pa ti zapiski dokaj neurejeno razmetani, hočem tokrat zaupati javnosti samo kratek odlomek, ki sem ga naslovil: „Izvanreden slučaj smrti.“

Turkestan je za naše navadno kmetijske slovenske pojme malodane nepregledno razsežna pokrajina v osrednji Aziji, v katere sredini je pomrlo, pa tudi preživotarilo dobo ruskega vjetništva dokaj Slovencev, med temi tudi očividec ravnokar čitateljem namenjenih vrstic.

Turkestansko obširno ozemlje z glavnim mestom Taškent si je podjarmila še carska matka Rusija pred kakimi 50 leti.

Turkestan je izvanredno bogata ter rodovitna dežela, dasi ne pada skozi celo leto dež, ampak samo nekaj snega v novembru, decembru in januarju. Bogati Turkestan je prideloval v predvojni dobi obilico bombaža, pšenice, prosa, riža in grozdja, ki je nepopisno sladko, okusno in dosežejo večji grozdi težo 7—8 kg. Preobložen je seve Turkestan tudi z raznim zlahnim sadjem vseh mogočih vrst.

Omenka vredna posebnost rajsko rodovitnega Turkestana pa so posebne vrste ovc, ki so svetov-

no znana znamenitost. Te ovce se razlikujejo od naših po tem, da nimajo repa, ampak na koncu telesa, kjer bi naj bingljal rep, škafu (vedrici) podobno piast masti, ki je dobra in lepo bela, da, celo presega po kakovosti našo svinjsko mast. Turkestanski Kirgizi nazivajo te ovce „krduk“, kar bi rekli po našo: ovca, ki ima zadnji del svojega telesa na vozičku. Te turkestanske ovce so tudi dokaj neokretne ter nerodne pri hoji, ker jih vedno zamikava na stran pretežki zadnji del. Te vrste ovce žive seveda samo v Turkestanu in v Indiji.

Poleg vsakovrstnih domačih živali hrani Turkestan tudi nebroj vsakojake divjačine kakor: medvede, volke, tigre, hijene, rise, divje prašiče, lisice, zajce itd. Razen divjačine je razpasana po Turkestanu tudi dokaj nadležna in nevarna golazen: krokodilov, kač ter škorpionov.

Ako bo kdo prečital ravnokar zapisane vrste, bo pač menil: No, če je ta azijski Turkestan tako vsestransko z vsemi zemeljskimi dobrotami založen raj, potem pa ni bilo vjetništvo v teh krajih nič hudega. Prepričan pa sem, da še zagomazijo vsakemu vjetniku mravljinčji strahu in groze pri spominu na prestani turkestanski vjetniški pekli, ki je bil zgrajen za Slovence in Hrvate 30 km od turkestanskega glavnega mesta Taškent in so ga nazvali „Trojki lager.“

V ravnokar omenjenem vjetniškem taboru je pomrlo od 15.000 jetnikov — 9000 na legarju in sicer po 50 in še več na dan. Smrtonosni legar pa je divjal po tem taborišču le radi slabe prehrane, okužene vode in azijskega podnebja, kateremu ni bilo vajeno slovensko telo.

To vjetniško taborišče je bilo prenarajeno iz

nekdanjega kozaškega hleva in so odkazali vsakemu možu 60 cm prostora za postelj in stan. Ubogi jetniki so bili naphani v te kozaške hleve kot slanki in se ni čuditi, da so pri tako nečloveško stisnjenih stanovanjskih razmerah glodale na legarju obolele žrtve prav do kosti cele legije uši, stenice ter bolh.

Da dobijo čitatelji teh vrstic vsaj delno sliko o nepopisnih množinah ravnokar omenjene ter gusne golazni, povem kratek dogodilaj, ki se je doigral ravno v tem „Trojckem lagerju.“

Jetniško taborišče je posetila nekega dne neka usmiljena sestra, ki je bila iz visokega rodu in vizitatorica ruskega rdečega križa. Ob priliki pregledovanja tega taborišča je šla samo enkrat v svoji nežno beli obleki skozi tabor, kjer so levo in desno ležali, umirali in vnebovpajoče strašno životarili ujetniki. Ko je prišla ta sestra na drugem koncu iz taborišča, je bila vsa tako polna uši, bolh in stenice, da je bila njena poprej snežno bela milosrdna obleka kot oglje črna od golazni, ki se jej je obesila na obleko samo pri enkratnem pohodu skozi ljudem v stan ter ležišče odločeni kozaški hlev. Od onega časa pa sestre vizitatorice ni bilo več v tabor, a gusna golazen, ki se je upala celo z napadom na nežno milo žensko bitje usmiljenke, je plačevala svoj prenagljen napad z od tedaj smrtnim preganjanjem od strani oskrbstva taborišča.

Huši od legarja, ušive golazni in slabega zrak pa je bil glad, ki je zahteval v vjetniških vrstah največ smrtnih žrtev. V približno polasnilo stradanja v „Trojckem lagerju“ naj služi slučaj smrti, ki se je resnično zgodil in ki je za naše slovensko kmetiške domače pojme res nekaj nenavadnega in izvanrednega. (Konec prihodnjic.)

Politični ogled.

Jugoslavija. Prvič je zborovala ustavotvorna skupščina 12. t. m. v veliki dvorani novega parlamenta v Beogradu. Začasnim predsednikom je bil enoglasno izvoljen politični starosta Nikola Pašić, ki je tudi nagovoril poslance in jim položil na srce važnost ustavotvorne skupščine za državo in narod. Pašičev govor so odobraval vsi poslanci. Po Pašičevem govoru so pregledovali poverilnice poslancev. — Druga seja konstituante se je vršila preteklo nedeljo, ta pa je že bila precej burna. Veliko poslancev, med temi tudi Jugoslovanski klub so odločno nastopili proti začasnemu poslovníku, katerega je Vesničeva vlada vsilila nepostavnim potom. — Proti centralizmu se je v sedanjih konstituenti že organizirala močna opozicija, ki obsega: Jugoslovanski klub, Narodni klub, Hrvatsko težaško stranko in muslimane. Ta opozicija, ki se bo pa tekom časa gotovo še povečala, si je stavila kot cilj: izvojevati samoupravo posameznim pokrajinam. — Omeniti moramo, da šteje naš Jugoslovanski klub 28 poslancev in so v njem poslanci naše SLS, Hrvatske ljudske stranke in takozvani bunjevci. Jugoslovanskemu klubu načeljuje dr. Korošec. Samostojna se je pridružila srbsko-bosanskim zemljoradnikom, ki so pod komando ter vplivom demokratov. — Sedanja beograjska vlada bo odstopila še ta teden in upajo, da bo v nedeljo že nova, ker bo v nedeljo najbrž slovesna otvoritev ustavotvorne skupščine, na kateri bo govoril prestolni govor regent Aleksander. — Minister železnice dr. Korošec je že odstopil kot minister. — Takoj za njim so podali tudi predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Breje, poverjenik za uk in bogocastje dr. Verstovšek, poverjenik za kmetijstvo J. Jan in poverjenik za zgradbe inženjer D. Lemec svoje ostavke. Deželna vlada bo vodila vladne posle še tako dolgo, dokler ne sprejme ostavke Beograd. Odstopil je tudi hrvatski ban dr. Laginja. — Predno se je sestala konstituanta, pa že po volitvah je sklical znani hrvatski Radič svoje pristase in poslance takozvane seljačke stranke, ki je dobila pri sedanjih volitvah 49 poslancev in ima na Hrvatskem večino nad vsemi drugimi strankami v Zagreb na sejmišče. Na tem zborovanju je proglasil Radič svojo „Hrvatsko seljačko republiko“. Doslej še ni došel v Beograd niti Radič, niti njegovi poslanci. Vse po Beogradu je sedaj radovedno, kaj bo počela Radičeva stranka, ki je odločno proti monarhiji.

Italija. V Rimu se sedaj mudita danski kralj in kraljica. Predsednik italijanske zbornice je odstopil.

Cehoslovaška. Slovaški poslanci vseh strank so imeli te dni v Pragi skupno posvetovalje, kjer so sklenili, da se bodo z združenimi močmi borili za samoupravo Slovaške. — Komunisti na Češkem so proglasili splošno stavko, ki pa ni uspela.

Angleška. Irska se še sedaj ni pomirila. Nad vstajškimi kraji je proglasila angleška vlada vojno stanje. Vsakdo, pri katerem bodo našli orožje, pride pred vojno sodišče. Veliki požigi, nemiri in boji so bili v irskem mestu Cork.

Grška. Na Grškem so imeli ljudsko glasovanje, ki je po veliki večini izpadlo v prilog preganjanega kralja Konstantina. Ekskralj Konstantin se že vrača sedaj preko Benet na Grško, kjer bo zopet zasedel svoj kraljevi prestol.

Rusija. Na Ruskem so izbruhni krog Poltave veliki nemiri. Ljudstvo je odreklo pokorščino boljševiški vladi.

Novejše.

Sedanja Vesničeva vlada je odstopila. Najbolj verjetno je, da bo poverjena naloga sestave nove vlade Nikoli Pašiću, ki bi pa v tem slučaju odstopil ministrsko predsedstvo Protiću, ki je znan kot prijatelj dr. Korošca in Slovencev. Ako postane Protič ministrski predsednik, nam je samouprava zagotovljena.

Samostojni so se podali v Beogradu čisto v labor demokratov (liberalcev). Z njimi so že glasovali in samostojneži so prvi predlagali, da stopijo zemljoradniki in demokraci v skupni blok.

Vsimandati poslancev na Stajerskem so v Beogradu odobrili, samo eden Samostojne ne in eden od socialstov, ker dobi od Samostojne enega poslanca, g. Skoberneta Kmetiska zveza, od socialstov po enega komunisti.

Kakor smo že zgoraj poročali je razglasila angleška vlada v upornih delih Irske vojno stanje. Na napoved vojnega stanja je odgovorila Irska z vojno napovedjo. Angleški. Irski uporniki so zažgali mesto Cork, ki je pogorel in smrtno uničenih je bilo bogzna koliko človeških žrtev.

Tedenske novice.

Prihodnja številka „Gospodarja“ prinese božično prilogo.

† Dr. Anton Ma nič Včera j zjutraj je umrl v Zagrebu prvoboritelj za katoliški idejo med Jugoslovani, krški škof dr. Ante Mahnič. V zadnjih dnevih njegovega življenja ga je udarila ušoda z narodnim mučeništvom; Italijani so ga lansko leto odvedli v ujetništvo in zasedli njegovo škofijo. Ta udarec je vplival na njegovo zdravje usodno, in kar so listi prorokovali, se je zgodilo. Mahnič je položil temelje slovenskemu krščanskemu socializmu; njegovo življenje

je bilo delapolno, ker je zastavil v svojem velikem idealizmu vse svoje sile za uresničenje krščanskih nazorov. Bidek udarec je zadel krščanskomisleče Slovence, ko smo polagali zemeljske ostanke velikega Kreka v hladni grob; danes, ko je zapustil tudi velik Mahnič solzno dolino, nas prevevajo ista čuvstva. Blagemu prvobojevniku bodi zemljica hrvatska lahka.

Kmetijska družba za Slovenijo ima svoj občni zbor v sredo, dne 29. decembra 1920, v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union. Začetek ob 11. uri dopoldne. Vstop imajo samo po 30. juniju 1920 od družnice izvoljeni delegati, ki dobijo pri načelnstvu družnice uradno poverilnico.

Volilne imenike za ustavotvorno skupščino naši zaupniki po posameznih občinah dobro shranijo. Mnogo naših pristavev je bilo izpuščenih iz volilnega imenika. Vodi se naj natančni seznam, koga je treba pri prihodnjih volitvah vrekamirati. Volilni imeniki naj služijo našim organizatorjem kot najboljša podloga za organizatorično delovanje.

Izobraževalna društva, mladeniške in Dekliške zveze naj skličejo takoj začetkom meseca decembra občne zборе. Začnite po vseh župnijah z izobraževalnim delom. Prirejajte predavanja, predstave in sklicujoče seje. Organizirajte skupno naročevanje „Slov. Gospodarja“ in „Straže“. Mladenke, mladeniči na delo! Naj zaveje po vseh naših društvi zopet svež duh, naj vsaki novo življenje med nami! Na delo!

Izvolitev novega župana v Orehovi vasi. Dne 4. t. m. je bil za občino Orehova vas pomenljiv dan. G. poslanec in župan Pišek je odločil na dan odhoda v Beograd županstvo po § 85 volilnega reda. Celih 26 let je načeloval občini z vso marljivostjo in vso ljubeznijo. Velik prijatelj je bil ubogega ljudstva, vsakemu je rad pomagal, kolikor je bilo v njegovi moči, vsak je našel zavetje pri njem. Za ves njegov trud za blagor občine mu kličemo: Bog plačaj! Na novo je bil soglasno izvoljen g. F. Pišek ml., sin g. poslanca, ki bo gotovo vodil občino v najboljšem redu ter bo v vsem oziru posnemal očeta.

Šmarski Habjan je zbežal pred „Slovenskim Gospodarjem“. Mesar, gostilničar in rekvizitor Habjan iz Šmarja pri Jelšah je odtegnil tožbo proti uredniku „Slovenskega Gospodarja“ Zebotu. Tako je odpadla 15. decembra porotna obravnava pred mariborskimi porotnim sodiščem. V enoletnem boju je torej zmagala pravica. „Slovenski Gospodar“ se veseli te zmage in kličie svojim vestim: Ne klonite glave! Pravica je zmagovala in še bo zmagala!

Nemška maščevalnost na Koroškem. Iz občine Važenberk v velikovškem sodrjskem okraju smo dobili poročilo, da tamošnji posestnik pd. Vundrove graščine zelo nasilno nastopa nasproti svojim najemnikom. Dotični graščak Emil Kühnel svojim poljskim delavcem ni dajal ne zadostne hrane ne zadostnega plačila, ampak je nastopal prav oduroško. V sled tega in ker je graščina spadala vsled svojega obsega pod agrarno reformo, je bil letošnji spomlad od agrarne reforme SHS nastavljeni nadzornik del graščinskih njiv in travnikov razdelil v najem med tamošnje zelo uboge gostače-najemnike in delavce, grajščaku pa je natožil, da mora svoje poljske delavce primerno plačevati. Sedaj pa se grajščak maščuje, nad komar se more. Tako je trem družinam, najemnikom, ki stanujejo v njegovih hišah odpovedal, da se morajo tekom enega mesca to je do 1. januarja 1921 izseliti. Prva družina Alojzije Svajger je delavska, druga je uboga perica s malo hčerko. Obe družini imate za preživljanje kozi in ovce. Tretja je družina najemnika Petra Vajsnekarja, ki ima pet nedoraslih otročičev, deloma svojih, deloma svoje svakinje. Ima tudi ker je že dolgoletni najemnik graščinske kmetije 6 do 7 glav goveje živine in po 2 do 3 konje in precej gospodarskega inventarja. Kam se bočejo ti ubogi ljudje s svojimi otročiči, živino in inventarjem izseliti v sredi trde zime? Prosi li so na sodniji v Velikovecu za podaljšanje roka 3 do 4 mesecev. Pa so jim odgovorili, da sodnija ne more storiti ničesar, da je to lastnikova stvar. Ali ni nikogar, ki bi se zavzel za uboge slovenske koroške preganjance? Naj bi se osnoval v Jugoslaviji odbor, ki bi vsem tistim, ki so pod nemškoavstrijsko knoto ni mogoče obstati, zagotovil v Jugoslaviji zemljo in delo, da se bodo mogli vsaj mirno preživeti. To bi bila stvar vlade.

Celo šolske mladino hočejo podivjati. Iz Jarene nam pišejo, da tam nek kričar Samostojne kmetijske stranke po imenu Gungl uporablja šolsko mladino za šolsko agitacijo. Pred volitvami je v Jareni, St. Ilju, pri Sv. Jakobu in Sv. Marjeti čakal po končanem šolskem pouku mladino na cesti s celo vrečo hujšajočih letakov. Delil jih je med mladež in v pil poleg tega čez „ta črne“, farje itd., da so mu kar pene frčale na vse strani. Čudimo se, da šolska volstva, ki so o tej nedopustni hujškariji poučena, niso ukrenila prav nič potrebnega, da se na ravni Gunglovi nečedni agitaciji konec. Mi krščanski starši ne pripustimo, da bi nam človek, kakor je Gungl, zastruval našo nedolžno mladino. Saj bo še mladina, ko odrase, imela politike dovolj. Kričavi Samostojneži, roke proč od naše mladine!

Unila j: 27 letna Terezijsa Kitak iz Čermo-žič pri Žetalah s polenom svojega moža, ki je prišel nekoliko vinjen domov. Kot vzrok uboja je bilo trajno nesporazumljenje med obema zakonstima Ubijalki je celjska porota prisodila 4 leta težke ječe.

Grezní umor. Dobili smo poročilo, da je ubil v nekem prepiru sin lastnega očeta. Ko je drugi sin opazil početje bratovo, ga je poškodoval z nekim orodjem tako silno, da so ga morali prepeljati v bolnico, kjer bo ubijalec dozdevno izdahnil. To se je zgodilo pri Sv. Tomažu pri Ormožu.

Volkovi. Na kočevsko-hrvatski meji so se pojavili volkovi. Prišli so iz Bosne; pojavili so se baje tudi medvedje.

Bombe v Gorici. Med tržaške republikance, ki so napravili izlet v Gorico, so vrgli dne 12. t. m. fašisti dve ročni granati, od katerih pa ena ni eksplodirala. 30 oseb je hudo ranjenih.

Poslopje naše konstituante. Bivšo vojašnico 7. polka v Beogradu so preuredili v zbornico, ki obsega zavsem 34 prostorov. Sejna dvorana je prostorna in so spravili v njo vse pohištvo iz stare zbornice.

Papežev brat, admiral marchese Giovanni della Chiesa, je umrl.

Prve zakonite batine je dobil od sodne oblasti v Budimpešti na tri leta in 15 batin obsojeni devetnajstletni žepni tat Arpad Weiss. To je prvi zakoniti slučaj batinjenja tatov v središču Ogrske, Budimpešti.

Plovba po Donavi je letošnje zimo ogrožena radi izvanredno nizkega vodnega stanja, neprodne megle in radi ledenih plošč, ki že drčijo po reki.

Trupla madžarskih otrok v Donavi. Pri Vukovaru so potegnili iz Donave 16 trupel otrok, katerih umor je bil izvšen na Madžarskem iz političnih amatij.

Avstrijo nameravajo razorožiti v najkrajšem času. Pariški vrhovni svet je zaznal, da se pripravlja Avstrija na resno vzpostavitev monarhije in razpolaga osobito na Tirolskem z večjo množino orožja. Radi teh dveh dejstev bo ententa pospešila že itak odrejeno razoroženje Avstrije.

Čudni pojavi v laški mornarici. Dne 9. t. m. je odplula iz puljskega pristanišča laška torpedovka „Espero“, ki pripada eskadrili admirala Simonettija. Na odprtem morju so planili mornarji v kabine častnikov, prevzeli sami povelstvo torpedovke ter potem odpluli s polno paro v Reko, kjer so se pridružili d'Annunzijski mornarici. To je že tretja dezertacija italijanske torpedovke. Puljski admiralat napoveduje najstrožjo preiskavo slučaja, ki diskreditira v izredni meri ugled laške mornarice.

Boljševiške obsodbe. Krimski revolucionarni sovjet je objavil svoje poročilo o smrtnih obsodbah, ki so bile izvršene v Sevastopolu. V dveh dnevih so obsodili na smrt 2470 moških in 366 žensk.

Poraz generala Wrangla. Protiboljševiški vojskovodja, general Wrangel, ki se je dalje časa prav uspešno boril zoper boljševike, je doživel v zadnjih dnevih hud poraz na celi črti. Posebno udarjen je bil v Krimu, kjer so mu razbili malodane celo svojo armado. Boljševiki so v dnevih pred 12. novembrom prodrli do Simferopola, kjer se jim je posrečilo spraviti med Wrangelove ljudi velikansko zmešnjavo. Dne 12. novembra so pričeli zapuščati Wrangelovi pristanisce, krenivši proti Carigradu. Ropi, streljanje po ulicah, razbijanja in požari so prišli na dnevni red. Coinarji so zahtevali po 200.000 K za vsako osebo, ki so jo prepeljali z brega na parnik. 15.000 bolnikov so prepustili svoji usodi. Ljudje so plačevali do 11 milijon rubljev za automobile, s katerimi so se reševali. Wrangelovi pristasi so se razkropili na vse strani; del jih je zbežal na otok Lemnos, v Atene in v Carigrad. Wrangel je rešil baje 100.000 mož, Antanta je radi teh dogodkov v velikih skrbih.

Upor. Ker so se uprli v Putlov obratih delavci, je dala sovjetska vlada tovarne zasesti in aretirati 150 delavcev, katere so ustrelili še isti dan.

Za sklad K. Z. je nabral Brenčič 15. nov. pri mizi v samostanu v Ptuj 800 K. Na gostiji Janeza Brenčič, posestoika v Gerncih se je nabralo za sklad K. Z. 160 K in 160 K za Dijaško kuhinjo v Ptuj.

Gospodarstvo.

Kako bodočnost ima transport našega hmelja na Angleško?

„Saazer Hopfen- u. Brauer-Zeitung“ objavi v 4c. št. z dne 25. 11. t. l. članek z zgoraj navedenim naslovom. Ker je njegova vsebina zanimiva tudi za naše hmeljarje, hočemo ga objaviti tudi v slovenskem jeziku.

„Iz Londona piše nekdo v „Allgem. Brauer- u. Hopfenzeitung“ sledeče:

Po dosedanjih uradnih določitvah je Angleška letos pridelala 279.000 centov hmelja, torej za 50.000 centov več nego leta 1919. Ker je uporaba hmelja na

Angleški pačila od 600.000 centov na manj kakor 550.000 centov, rabila bi torej še okroglo 300.000 centov tujega hmelja. Ker pa hoče angleška hmeljska kontrola obnoviti vsa opuščena hmeljišča, se uvoz hmelja tudi v to svrhu natančno nadzoruje, da se ga ne uvozi brez potrebe; morebitni preostanek bi namreč škodoval ceni hmelja iz leta 1921. Z veliko napestjo se pričakuje razglasitev letošnjih cen. Pričakuje se, da hmeljski komite pred novim letom ne bo končal svojega dela in da bo še le potem trgovina s hmeljem prosta.

Iz tega je razvidno — piše „Saazer Wochenzeitung“ — da skrbi angleška hmeljska kontrola natančno za to, da se ne uvozi več hmelja, kakor ga Anglija rabi in da se bo skrbelo za to, da bo Angleška sama pridelala toliko hmelja, kolikor ga potrebuje. Brez dvoma je, da se jim bo to s pomočjo države tudi posrečilo.

Kaj bo pa potem z našim češkim in posebno z žateškim hmeljem? Kam naj potem eksportiramo naš hmelj?

Po naredbi čehoslovaškega izvoznega urada se je onemogočilo nakupovanje češkega hmelja pijonirjem žateškega hmelja — trgovcem iz Nemčije, le-ti se danes pečajo le še z nemškim hmeljem. Če pa bo v teku nekaj let prišlo do tega, da Angleška ne bo več rabila tujega hmelja, potem se bo hudo maščevalo gospodarstvo čehoslovaškega hmeljskega sindikata, kateri je kupcem iz Nemčije že dve leti zabranil in otežkočil nakupovanje našega hmelja; le-ti pa tudi pozneje ne bodo hoteli več kupovati našega blaga. Odjemalci našega hmelja bodo le še čehoslovaški sindikati, kateri pa bodo potem hmeljske cene sami določili in hmeljarje tlačili. To so čehoslovaški sindikati že zadnji dve leti nameravali, pa se jim ni posrečilo. Nastopil je zvesti zavezanec — Anglija — pa ne na ljubo čehoslovaškemu sindikatu, nego lastnemu dobičku na ljubo; pa če bo Anglija pridelala sama zadosti hmelja, potem so sindikati na suhem, kar jim pa ne bo škodovalo, ker bodo med tem že imeli svoje milijonske dobičke na strani. Udarjen bo le samo hmeljar, kateri bo prisiljen iskati pomoč pri državi.

Ni še vse izgubljeno — še je čas, da se marsikaj reši. Izvoz hmelja se naj oprostijo vseh ovir, da zamorejo hmeljski prekupeci — brez razločka na narodnost in državljanstvo — iskati kjerkoli novih odjemalcev. Če pa teh ne najdejo, potem bomo šli s hmeljem krošnjari v lastno, kakor tudi v škodo cele države.

Kaj sledi iz navedenega članka iz nemškega časopisa za nas slovenske hmeljarje? Evo:

1. Nadprodukcija na Angleškem nam ne bo v dobiček, to je sigurno.
2. Obseg novih hmeljskih nasadov naj bo v prajem razmerju k celim posestvom; skrbimo, da bomo pridelali potrebni živež na domači zemlji.
3. Pridelujemo le blago prve vrste.
4. Domači trgovini se naj posreči, spraviti naš hmelj potem Trsta ali Reke na svetovni trg.

Zivinski sejem v Mariboru dne 14. decembra 1920. Prignalo se je: 6 konj, 5 bikov, 63 volov, 155 krav, 5 telet, skupaj 234 glav. Cene so bile za kg žive teže sledeče: debeli voli 13—15 K, srednji voli 12.— do 14.50 K, plemenski voli 12.— do 13.50 K, biki 11.— do 12.— K, debele krave 13.— do 14.— K, debele telce 12.50 do 14.— K, breje krave 13.— do 14.— K, mlečne krave 13.— do 15.— K, suhe krave 6.— do 12.— K, krave za klobasarije 6.— do 10.— K. Kljub slabemu vremenu je bil sejem prav živahen.

Mariborsko semjsko poročilo. Svinjska sejma z dne 3. in 10. decembra 1920 sta bila vsled slabega vremena bolj slabo obiskana. Dne 3. decembra se je prignalo 77 in na 10. decembra 1920 43 prašičev. Cene so bile za 1 kg žive teže 30 do 34 K. Na 3. decembra je bilo toliko kupcev, da so vse svinje kupili.

Naš novi kovani drobiž, ki je došel iz Dunaja, se izroči takoj prometu. 5 in 10 parski novci (20 in 40 vinarjev) so iz 98% cinka in 2% bakra. Novce po 5 par (20 v) morajo privatne osebe sprejemati do skupnega zneska 5 dinarjev, one po 10 par (40 v) pa do 10 dinarjev. 25 parski novci (1 K) so iz 25 odst. nikla in 75 odst. bakra. Te enokronske novce mora zasebnih sprejeti do zneska 25 dinarjev. Vsi ti novi novci imajo na eni strani arabske številke (5, 10, 25) in besedo „para“ v cirilici in latinici.

Novi denar. S 1. januarjem prihodnjega leta namerava finančna uprava vzeti iz prometa vse eno-, dve- in desetkronske bankovce. Ta odredba bo razglašena, čim dospe iz Dunaja naročeni kovani denar. Državne blagajne bodo sprejemale te stare bankovce samo do 1. januarja.

Pozor! Pred ponarejenimi eno in dvokronskimi bankovci! Iz Budimpešte so raztrosili po naši državi zopet več ponarejenih eno in dvokronskih bankovcev avstro-ogrške banke. Falsifikate je lahko doznati po številki serije, ki znaša pri ponarejenih preko 700, pravi in pri nas veljavni pa imajo revijo pod 2000.

Izvoz ameriških trt in cepov je naše poljedelsko ministrstvo prepovedalo. Amerikanske trte se bodo izključno uporabljale za nasad vinogradov v Jugoslaviji.

Podražanje piva. Ker je naša finančna oblast povišala užitnino na pivo od 10 K 32 vin. na 60 K pri hektolitru, so poskočile cene piva po sledečem ključu: čaša piva 3 deset. 2 K 80 vin; za vrček, ki drži pol litra, 4 K 30 vin; steklenica 6 K. V kavarnah bo stala steklenica 6 K 50 v.

Tovarno za eternit bo osnovala v Jugoslaviji v najkrajšem času delniška družba, ki bo razpolagala s kapitalom 30—50 milijonov kron.

Nemčija je določila nove izvozne cene za železo v palicah. Za balkanske države je določeno 6790 naših kron za 1000 kg. V Avstriji pa stane 1000 kg železa samo 3360 naših kron. Rajhovci torej pri nas ne bodo barantali z železom.

Avstrijski parlament namerava monopolizirati sladkor in premog.

Poljedelske stroje raznih vrst, kot: vitle, mlatnice, žitne čistilne mline, sadne in grozdne mline, stiskalnice, pluge, reporeznice itd. ima v zalogi Iv. Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45. Več o tem v inseratnem delu lista.

Dopisi.

Črna pri Prevaljah. Naša kmetijska podružnica je priredila desettedenski kuhinjski tečaj za naša dekleta. Tečaj vodi jako spretno in v zadovoljstvo g. Olga Sittig; njena pomočnica gđ. M. Rožnik pa poučuje v ročnih delih. Tako je dekletom omogočeno, da si brez velikih stroškov pridobijo potrebnih spretnosti v gospodinjstvih zadevah. Nekateri rdečkarji so posmehujejo iz tega tečaja in mu dajajo po svoji maniri razne priimke. Mi jih pa vprašamo: Kaj je boljše, da se mladina nauči česa koristnega in praktičnega za življenje, kakor je to mogoče v gospodarskih tečajih, ali pa je morda boljše in za življenje koristnejše, da socialdemokratsko društvo „Svoboda“ pri Krulcu poučuje nezrelo mladino v plesu? Kdor je pameten, bo to sam razsodil.

Vurberg. Pri nas smo dobro volili. Imeli smo številno obiskano shod. Poleg tega smo pa priredili za domačo župnijo štiri in za sosednjo dva zaupna sestanka. Zato so bili ljudje dobro poučeni in so vedeli, za kaj gre. Le to ni bilo prav, da smo morali iti voliti na Ptuj v socialdemokratsko občino Krčevine. Več ljudi se volitve ni moglo udeležiti in sicer starčki, a tudi taki, ki imajo slabo obuvajo. Poleg tega je bila pot tisti dan precej ledena. Same neprimke! In tudi pri nas so samostojneži nasilno agitirali za svojo novo pomalano stranko, v so imeli malo uspeha. No vsi skupaj so izvolili nekaj poslancev in zdaj se bo — kakor pravijo samostojneži — takoj na boljše obrnilo. Draginja bo kmalu konec, reveži bodo dobili od države obleko zastoj, davki se bodo znižali, pomladi dobimo modro galico po 5 K kilogram itd. Bo li to res? Zelo dvomimo. In če ne bo res, bomo pošteno potipali naše Jože in Urbane.

Vurberg. Kakor oblega sovražnik trdnjavo, tako so se navalili v pretekli volilni borbi naši nasprotniki na našo vrlo župnijo, ki je razen par malih izjem stala vedno in še stoji v taboru Kmetске zveze. „Harmonikafabrikant“ V. Simonič od Sv. Urbana, kandidat Dobnik iz Zlatoličja, socialdemokratski apostoli, vsi so prišli snubit na Vurberg. Kljub temu, da so zelo pritiskali od vseh strani in da so nas prisilili, iti na oddaljeno ptujsko volišče, se nismo ustresali, temveč smo pokazali, da nas preveča nezlomljiva volja. Zmagali smo na Vurbergu pristaši KZ kar naj si štejejo poedinci v čast: obžalujemo pa tiste moške, ki so se dali od samostojnih lažiprerokov zaslepiti.

Zetale pri Rogatecu. Pri občnem zboru naše Kmetijske podružnice so bili izvoljeni trije naši pristaši za delegate.

Celje. Pri občnem zboru naše kmetijske podružnice so bili izvoljeni za delegate pristaši Kmetске zveze: Jurij Strenčan, Ivan Glinšek in Jožef Kobov.

Dobrna. Dne 13. t. m. smo pokopali Francetvo Micko, ugledno Marijino družabnico, ki je bila posebno vneta za lepoto župne cerkve. Izvanredno marljivo je skrbela za snago v cerkvi. Pogreb je bil veličasten. Blag ji spomin!

Dobrna. Na smiklavško nedeljo, dne 12. t. m., nas je gosod župnik nagovoril, da bi branitelju cerkve sv. Miklavža, g. župniku Francu Perkanu blagoga spomina postavili spominek v cerkvi sv. Miklavža. Le-ta neustrašeni župnik se je za časa cesarja Jožeta, ko je prišlo povelje, vse neotrebne podružnice podreti, temu povelju zoperstavil in je v zvezi s korajžnimi farani celo vojaški oddelek, ki bi moral siloma v cerkev vdreti, ukrotiti, tako da so morali oditi, ne da bi svojega namena dosegli. Med tem, ko so v novocerkovski dekaniji kakih sedem podružnic podrla na povelje svobodomiselnega cesarja, je naša ličra cerkev sv. Miklavža ostala. Cerkev je zdaj jako lepo poravnana, namesto stare slike sv. Miklavža stoji v oltaru lep kip tega priljubljenega svetnika. V cerkvi so sedaj tudi klopi iz topliške kapelice, ki so jih morali leta 1912 odstraniti. Ker so stopnice do cerkve že jako slabe, so farani na nasvet g. župnika sklenili, da jih bodo lepo popravili in sicer do velikončnega ponedeljka. Tedaj bomo slovesno spominsko ploščo na čast nepozabnemu župniku Perkanu in drugim vrlim braniteljem v cerkvi vzdali in stopnice blagoslovili. Ke smo sklep g. župnika nardušeno

prejeli, smo si pač mislili: Ne bi bili tedaj, ko so od nas zvonove zahtevali, naš župnik tudi s tako srečnim naslopom, kod g. Perkan, ta rop zabranili? Po toči seveda je prepozno zvoniti.

Rečica ob Savinji. Na najbolj slovesen in veličasten način je sprejela rečiška fara svojega novega župnika, č. g. Alfonza Požar. Veselo so se oglašili topiči, ko se je prikazala krasno okinčana kočija z novim dušnim pastirjem na meji fare, na Prihovi. Na sredi vasi je bil čez cesto postavljen velik slavalok, kjer so bili zbrani vaščani in sosedji iz Nazarja. Belo oblečena deklica je v nežnih besedah pozdravila g. župnika in mu podelila šopek iz cvetk. Čustvo veselja je prešinjalo srce faranov, da so došli tako blagega, gorečega, učenega in mladega župnika in v vseh pozdravih so izražali željo, da bi ga Bog ohranil med nami dolgo let. Jednaki prizor se je ponavljal pri slavalokih pri mostu, v Spodnji Rečici in na Reneku. Najlepši pa je bil sprejem pri slavaloku v trgu. Tu so pozdravili novodošlega g. župnika do sedanjim provizor č. g. Jazbinšek, potem tukajšnji rojak č. g. Stiglic, kaplan iz Vojnika, učiteljstvo in šolska mladina, cerkveni ključarji od farne cerkve in podružnic, Marijina družba, župana občin Rečica in Kokarje in požarna bramba v uniformi. Med vinarjenjem zastav, med veselim pritkavanjem zvonov, med mogočnim pokanjem topičev nad trgom in v St. Janžu je spremljala nepregledna množica faranov gospoda v bogato ozaljšano cerkev, kjer se je podjil blagoslov z Najsvetejšim. Tako lepega sprejema še ni videla Rečica. — Nič manj slovesen ni bil 1. decembra. G. dekan Dekort je instaliral prvega svojega župnika ob asistenci 23 gg. duhovnikov in ga v sree segajočih besedah predstavil novim faranom. Pristni Rečičani so pridni in pobožni, spoštujejo in ljubijo svoje dušne pastirje in spošтовati in ljubiti jih hočejo tudi zanaprej.

Sv. Andraž pri Velenju. Volilni vinar je ponehal, na tistem šteje mo lastne in nasprotno glasove. KZ je dobila od 139 oddanih 83, torej večino glasov. Nasprotniki so delali s polno paro. Čudno je edino, da se je udingal ugledni naš bivši župan Samostojni, katero je predstavljal pri volilni škrinjici. Upamo, da bo mož izprevidel zagrešeno pot, po kateri blodi, in da bo prišel nazaj pod zmagovito zastavo naše Slov. kmetске zveze. Pri nas je dobila Samostojna komaj berih šest glasekov. To Vam da, pomisliti, g. nekdanji župan! Komunisti so jo „odrezali“ z — dvema glasoma.

Sv. Jurij ob južni železnici. Pri nas, kjer se je vršil hud volilni boj, smo izšli častno. Saj ni čudno, ko smo pa imeli tri kandidate v domači fari — Rudi Dobovišek za NSS, generala Pepi Drofenika za SKS in še živinozdravnika Uršiča. Za nameček pa je služil Urlepov Blažek, ki ni nikdar zamudil prilike, lagati čez SLS in dr. Korošca. Kaj, Blažek, za denarce se vse naredi? — Nič ni pomagalo, čeprav je Drofenikov Pepi hvalil pri škrinjici samostojno kravo; Kmetška zveza je bila zmagovita. Laži, shodi in vse prizadevanje samostojnežev je bilo zastoj. Tudi laži, ki so jih trosili na sejnih, da je kriva Kmetška zveza pomanikanja živinskih kupcev, niso več vlekli. Vsa čast našim vrlim možem in fantom, ki se niso pustili premotiti ter so delali tudi po vaseh za našo KZ Bog živi!

Sv. Jurij ob južni železnici. Pri nas se gibljemo, da je veselje. Imamo Orla, Orlico, tamburaški zbor. Izobraževalno društvo je kupilo tudi harmonij ter se pridno poučuje petje. Ustanovili smo tudi dramski odsek, ki bo kmalu pokazal uspehe tihega dela. V delu za izobrazbo ljudstva temelji naša moč, ne v demagoškem zabavljanju in v zatelebanosti, ki je monopol surovih samostojnežev. Bog živi!

Smurje pri Jelšah. Kot strela iz jasnega neba nas je presenetila vest, da je naš korajžni „samostojni“ general, mesar, krčmar, mešetar in revizitor g. Habjan odstopil od tožbe proti „Straži“ in „Slov. Gospodarju.“ Mož, ki se je preobjedel kruha, katerega so mu dajali krščansko misleči kmetje in romarji sv. Roka, je celo leto kričal in vpil, da bo on sam, prav on, gospod Habjan, uničil vse črne klerikalce. Oh, koliko litrkov so darovali oče Habjan vedno žejnim grlom šmarskih samostojnežev na račun zmage nad tem preklanim Zebotom! Kolikokrat si je g. Habjan vihal brke in pil na korajžo. Dva meseca, mesec dni pred začetkom porotnih obravnav, se je ata Habjan prav po kranjsko pridruševal, a kadar bi se morala vršiti obravnava, je vsakokrat pobegnil, kakor plaši začek z zelnika. Prvokrat je zavlekel obravnavo s predlogom novih prič, drugokrat s predlogom za delegacijo drugega sodišča in sedaj tretjokrat jo je pa korajžno odkuril urnih krač z bojišča in je umaknil tožbo. O mein lieber Augustin, alles is hin . . .!

Plašina. Izid voliev tukaj, v glavni trdnjavi prejšnjih štajercijancev, sedaj samostojnežev, kateri so tukaj priredili kar tri shode, enega z veliko maškerado, na kateri je prednjačel znani štajercijanec Matijček na starem kljusetu in pa pulverturnski Janž na izposojenih sedlih, shod, na katerem se je veliko pilo, plesalo in zabavljalo čez SKZ, mora se še imenovati ugoden. Volilo je tukaj 5 občin s 379 volilci, od katerih se je volitve udeležilo 816 toraj 83%. V škrinjico komunistov so žalibog padale kroglice, ki so svoj pravi cilj zgrešile.

Slovinci širite naše liste!

Mala naznanila.**Razna****Občni zbor**

Občelarskega društva za laški kraj 14. na Stefanovo, 26. dec. v sobi na Lasku po prvem svetnem zboru. 1031

OBLEKO.

Priglasilo in najfinije. Točno in točno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: **ALOJZU ARBENTER**, Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mestu). 401

Izjava. Podpisani izjavljam, da so bile trditve katere sem izrekel 14. novembra na shodu v gostilni Sulek, napram odboru srednje občine, da je ista imela pred vajo 60.000 K gotovine, danes pa, da ima dolga, neutemeljena in neresnična. Odborujem ščiteno ter se zahvaljujem občinskemu odboru, da je odstopil od tebe. Središče, dne 8. decembra 1933. Matevž Dečko. 1039

Kdo bi sprejel volno v prejo? Zgledi se naj pri Franzu Meljaka c. 19. 1038

Oglas. Dajem spoštovanim odjemalcem na enaenajst, da sem soproj prišel kmetijskim mletjem. Zagotavljam, da bodem vsakega najbolje in najhitreje postregel. Mlin je na novo popravljen in izdeluje najfinije moko. Mlin je vsak dan odprt od 8. do 12. in od 1. do 6. ure. Mlin na Loku kraj Ptuj, poprej Rengo v decembru 1930. Rihard Orsich. 1026

V najem se da dobrodoideča pekarna s kompletnim inventarjem. Kje, pove upravitelj lista. 1012

URE
vse vrste se sprejemajo v popravilo. Zaloge ur, slatine in srebrniki. Cene zmerno. Postrežba točna.
IAN IGNACIJ, MARIBOR
Grijski trg v gradu (Barg).

Jurij Juteršnik
likar in plekar, Maribor, Branjska ulica 3, se priporoča za srečevanje vseh v to stroko spadajočih del.
Na debelo! 854

Zamenja se za malo posveto za štajerskem ali pa tudi priča malo posveto v Slov. Plajborku pri Borovljah na Koroškem. Hiša tik župne cerkve ima malo trgovino, nov skedenj, nov vodovod 4 ha 31 a gozda in 1 ha 55 a njive in travnikov. Zelo pripravno za trgovino in obrt. Več pove: **Suzana Ratler** na Rud. Koroško. 984

Kupi so!**Petrolejske kante**

šve s sabojem, plačano po 66 K posamezne po 20 K, vsaka železnika postaja. Sever & Komp., Ljubljana. 877

Perutnino, jajca in suknje vsak des po najboljših dnevnih cenah V. Jem Abt, Melje Maribor. 991

Fizol, pšenico, rž.

ter sploh vse deželne pridelke kupi in plača najbolje trgovina s deželnimi pridelki Josip Brec, Maribor, Aleksandrova cesta 57. 1004

Žigo kupi!

Kupi se žiga, ki se da prestaviti, meha izem ali s celo stavbo. Baitler, trg, Dražavas, p. Loče. 1005

Kosti, ščetine, staro železo, cunje kupuje vsako množino po najvišjih cenah.

KABEL SIMA, POLJČANE.

Vinski kamen kapi vsake množine veletrgovina Antea Kolenc v Celju, kilogram po 10 K. 977

Suhe gobe laneno seme, kumne ter vse druge deželne pridelke kupuje trgovina s semenom **Sever & Komp.,** Ljubljana. 846

Proda so!

Kdor si želi nabaviti pristno in znano

haloško vino se naj blagoviti poslužiti „Prve haloške trgovine“ z vinom Ante Korenjak in drug pri Sv. Barbari v Halozah. 861

Cepljene trte

kakor tudi belo necepljeno šmarico ima v zalogi Anton Slodnjak trtar v Juršincih pri Ptuj. 982

Malo posveto

tik velike ceste, blizu cerkve, 10 minut od železniške postaje se prodaja. Posebno se nahaja v dobrem stanju, meri 2 orala, je primeren za kakega rokodelca ali penzionista. Več se izve pri Jakobu Zupanc, posestnik v Žitah, p. Sv. Duha-Loče. 964

Omare, postelje, nočne omarice, marice, lopo izkranimo ima za prodajo Alojz Rojko, mizar v Mariboru, Vojašniška ulica 8. 967

Hiša v Mariboru

5 minut od Glavnega trga, z vrtom in s svizjskimi hlevi, se zamenja za posel, ali kako gozdno posveto. V hišo se takoj lahko naseli. Osiralo se bo samo na rene ponudbe. Ponudbe pod naslov „Hiša v Mariboru“ na upravitelstvo

Vinogradniki

pozor! Naznanjam vam, da imam okoli 50.000 komadov prvostanske vredenosti trte (šmarice) pri kateri ne potrebujete nikoli glice, na prodaj. Garantiram za 10 let. Tono Zagoršek, trtar v Dornavi, p. Močanjski. 899

Bencin, strojna olja, olje, linovalno olje in auto olje ima oddati Zveza slovenskih trgovcev v Celju. 944

Cepljeno trsje

ima na prodaj Matija Januš pri Sr. Marjeti ob Plesici, občina Vosek. 985

Tovorni avto.

Gospodarska zadruga v Goraji Radgoni ima na prodaj tovorni avto znamke „Baba“ s 40 HP. Avto je v popolni brezhibnem stanju in na ogled pri tvrdki „Melistroja“ v Mariboru. Natančnejše podatke daje ravnateljstvo zadruga. 1034

Vina iz leta 1919 ima večje množine v zalogi Gospodarska zadruga v Gor. Radgoni. Ponudbe na naslov zadruga. 1035

Prodaj 12 novih vozov vseh vrst, 2 moderna mesarska, eden za gasilno društvo s šestnajstimi sedeži in celim orodjem. Ludvik Malgaj, kovaški mojster, Gomilsko pri Celju. 1029

BILJARD, enara za led, mesarski in drugi vozovi, stroji za rezanje mesa in šunke, ter enega kupa prodaja A. Oset, Slovenjgradec. 1008

Gospodarska Zadruga v Gor. Radgoni ima na prodaj 7 meseč. storo

ŽREBE

(žrebec) težke pasme. Ponudbe se naj naslovijo na ravnateljstvo zadruga. 1005

Lepo posveto

na spodnjem mar kem polju, 47 oralov zemlje, od tega 7 oralov vinograda, mnogo širine, zaloga in nepremičnine se prodaja proti plačilu. Ponudbe na upravitelstvo pod „Ugodni nakup v Jug. selavij.“ 1009

2 plemenski svinji

na prodaj, prašič in svinjka 8 mesece stara. Pris. aniška ulica 11 (Lendgasse) Maribor. 1017

Prodaja se na drobno pšenična moka, fizol, korusa, pšenica in slatina po najnižji ceni ali se zamenja za drugo robo Nikola Herendič, Piuska Loka 29. 1010

NOVA TRGOVINA V CELJU

Uljudno naznanjava, da sva prevzela in popolnoma novo opremila bivšo trgovino g. Matiča, katero bova vodila pod firmo

FRECE & PLAHUTA

CELJE, ALEKSANDROVA (prej Kolodvorska) ULICA št. 7

V zalogi imava popolnoma sveže, ravno kar došlo špecerijsko in kolonijalno blago, kakor tudi vse vrste delikates.

Gospodinjam za Božič priporočava po najnižjih cenah rozine, cibebe, grozdice, mandelje, rozice, fige, vse vrste dišave, pristen domač točen med itd. — — — — —

Cerkvene sveče vseh velikosti priporočava čistilišnih duhovščini. — — — — —

Ravno so došle

večje množine blaga iz inozemstva, zato razpečiljam po celim krajest. po zelo nizkih cenah:

Gaj	Kava
Kakas	Riz
Mandeljine	Olje
Čokolado	Milo
Paprike	Somboro
Kafra	Konjak
Vandije	Rum
Koflice	Slivovka
Fige	Sliva
Paradižnik	Kroma
Rozine	Sveče
Dišave	Testenine
Limone	Žvep
Pomaranče	Galico

Anton Močnik
CELJE, GLAVNI TRG.

Smola za arati se dobi v trgovini Vida Marko Meljaka cesta 24, Maribor. 1032

Glasovir, visok, omaro za kakor tudi nova moška obleka se po ceni prodaja v Razlagovi ulici št. 16/II, dvorišče, vrata 5, Maribor. 1024

Vsakovrstno železo.

za alune, tri verige, vsaka okoli 50 metrov dolga, za mlin, jako močna; 60 me rav cevi za vodne napeljave, prodaja po ceni A. Štera, Loška ulica 18, Maribor. 1011

Žganje drobeno in tropinsko, pristno domače in škropilnice za trsje škropiti nudi po ceni. Davorin Tombah, Sv. Vid pri Ptuj. 1015

Eno- in dvovprežen voz lege konjske opreme, vsaka prodaja Frane Ferik, Maribor, Jugoslav. trg 8, t. k. okr. glav. 1027

Krava na prodaj. Vpraša se Meljaka cesta 24 Maribor. 1028

Malo posveto

se prodaja pri D. M. v Brezju 47. 1022

Hiša s štirimi sobami, kuhinjo, pralno kuhinjo, velikim vrtom, 8 minut od kolodvora v Mariboru za 80.000 kron na prodaj. Natančnejše se izve pri postajenatelniku v St. Ilji v Slov. gor. 1017

Glasovir (Stutzfugel) za 12.000, drugi 6000 K na prodaj. Einapilejva ulica 26, Maribor. 1013

Lepa hiša enonadstropna s vrtom v Mariboru se takoj prodaja pod ugodnimi pogoji. Pojasnila se dobi v Gajevi ul. 7 I nadst. 1039

Vinogradniki pozor!

Na suho cepljene trte se na prodaj in eicer najbolj rodovitne vrste. Bela šmarica in eicer necepljena ki pa jako bogato rodi. Kd r si hoče naročiti lepe in močnejše cepljene trte, naj se takoj oglašijo pisмено ali ustmeno pri Francu Slodnjak, trtar pri Sv. Lovrenču v Slov. gor., p. Juršinci pri Ptuj. Cena irtam po dogovoru. 1018

Službo!

Dekla se sprejme Ludvik Mandl, Radvanje 48 pri Mariboru. 1021

Protokolirana trdka

IVAN HAJNY MARIBOR

Aleksandrova cesta 45

nasproti glavnemu kolodvaru, priporoča cenjenim posetnikom svojo veliko zalogo samo prvostanskih

poljedelskih strojev

kot: vitle, mlatilnice za ročni pogon, na vital, žitne čistilne mline, trijerje ali žitne odbiralnice, slamozeznice, izvrstne sadne mline, grozdne mline, stiskalnice, koruzno robkarje večje in tudi manjše, reporeznice, univerzalne pioge, gnojne trpalke, izvrstne posinkane broparilnice v velikosti 50 do 160 l, železne kotle, stalne in prevzajajoče motorje ter živalne stroje. Priporočam tudi izvrstne mlečne centrifuge ali aparatorje. Oskrbim slamozezne noče ter popravila vsakovrstnih strojev. Postrežba točna in solidna. Na pisni vprašanji dajem odgovor.

Solidni in marljivi zastopniki se sprejemajo v vseh krajih.

Učenec iz dobre, poštene hiše, z dobrim šolskim sprisrežem, se sprejme v trgovino z mešanim blagom A. Pinter v Slov. Bistrici. 1025

Služba organista in cerkovnika je razpisana v Rušah. Nastop 1. jan. 1934. Več se izve pri župnijskem uradu v Rušah. 992

Služba organista in cerkovnika v Majšbergu ste razpisani. Rokodenci imajo prednost. 976

Služkinja ki zna navadno kuhinjsko in vsa druga hišna dela, se pri mali družini proti dobri plači sprejme. Lepidna, postena in s daljšimi sprisrežem naj se ponudi pri Josipu Petrič v Rečici ob Paki. 1000

Mizarski učenec se sprejme. Urbanova ulica 26, Maribor. 996

Trgov. pomočnik, mlad, mešane stroke išče službo v trgovini. Več slovenskega in nemškega jezikov. Ivan Mačko, trgovski pomočnik, Ormož. 1033

Šafer, kateri se dobro razume pri poljedelstvu in živinorej, se sprejme z l. prišicem. Ponudbe s sprisrežem, navedbo dosedanjega službovanja in označbo zahtevane plače na Peter Majdič, Celje. 1007

Organist in cerkovnik želi spremeniti svojo službo. Je spreten čistilnjak in s l. brim šolskim sprisrežem, ter z dobrimi sprisrežem od 6. duhovščine. Najraje kje v svojem domačem kraju v Slov. gor. Služba naj bi bila taka, da ena obitelj samorekivi in da je zbirca v kraju in dostojno stanovanje. Naslov v upravitelstvo. 950

Iščem marljivo in pošteno služkinjo. Prijave pisмено ali ustmeno na Borko Frane, po tajni načelnik, Hoče. 1014

Učenca za mlinarsko obrt išče Valjani mlin Frane Golušek jun. Sv. Pavel v Sav. dolini Matko št. 1. 1019

Dekla, pošena, starejša do 16 let, išče za službo v župnišču. Mora znati krave moisti in imeti veselje s krmiljenjem svinj. Po dogovoru doni tudi obnaviti in obleko. Rje, po e upravitelstvo. 1030

Naročajte naše liste!

Na debelo! Na drobno!

JUŽNO SADJE

kot fige, oranže, limone, karote, orehe, mandeljine, rozine, si-bebe, dateljne dobavlja po najnižjih dnev. cenah

ADOLF KOS

Maribor :: Glavni trg št. 4.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani zastopništvo v MARIBORU Mlinska ulica 32

sprejema zavarovanja proti požarnim škodam, zavarovanja glavnice na življenje in otroških dot. 980. . . pod najugodnejšimi pogoji.

POZOR! Mlinarji, kmetje, stavbeniki in stavbni podjetniki, dobitte vsakovrstne **žične mreže** za poljedelstvo v trgovini za košare in rešeta **SAMO PRI JOSIP ANTLOGA, Maribor** TRG SVOBODE (Solisenplatz). Tamkaj se sprejemajo tudi vsa v to stroko spadajoča popravila. Pisemenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor. 926

PORTLAND CEMENT in TEER

ravno došel. 1040

Ivo Andrašič, Maribor, Vodnikov t. 4.

Etagere za kuhinje elegantne garniture z napisl. 1041

KARBID,

krasne karbidove svetilke, kuhinjska posoda vseh vrst na debelo po tovarniški ceni v želez. veletrgovini **IVO ANDRAŠIČ, MARIBOR, VODNIKOV TRG št. 4.**